

[Udenrigsministeren.]

stændig ret i, at i hvert fald en af de væsentligste ting, man må hjælpe u-landene med, er at opbygge en samfundsorganisation, at lære dem at danne fagforeninger, sygekasser — og arbejdsgiverforeninger naturligvis — at have en kommunal organisation, at administrere en havn og at opbygge et skolevæsen. Netop herigennem kan hjælpen blive en hjælp til selvhjælp, og derved bliver den et overgangsfænomen i analogi med Amerikas Marshallhjælp til Vesteuropa, som det ærede medlem hr. Per Federspiel henviste til.

Om hjælpen skal være multilateral eller bilateral, kan man diskutere længe. Jeg tror egentlig, at det ærede medlem fru Edel Saunte satte fingeren i problemets centrum ved at sige: den skal være begge dele, men nogle opgaver løses bedst multilateralt, andre bedst bilateralt. Jeg tror ikke, man skal teoretisere denne debat. Jeg vil dog gøre opmærksom på, at man skal være klar over, at den aller-allerstørste hjælp, der i øjeblikket ydes udviklingslandene, er bilateral; jeg tænker på de gamle kolonilande, der yder kæmpemæssige summer til opbygning af de områder, de tidligere har besiddet. Den multilaterale hjælp gennem De Forenede Nationer er således det nye og — vil jeg stadig mene — den del af hjælpen, der bør vokse kraftigst. Men som sagt er jeg enig i, at der ved siden af også både kan og bør ydes en bilateral hjælpeindsats.

Spørgsmålet er, om der kommer en tredje slags hjælp, der er en mellemting mellem den bilaterale og den multilaterale, en hjælp, som især det ærede medlem hr. Per Federspiel hentydede til, nemlig en europæisk hjælp. Der var en vidt forskellig vurdering af det udvidede europæiske fællesmarkeds indsats, efter som man hørte det ærede medlem hr. Morten Lange eller lyttede til det ærede medlem hr. Per Federspiel. Jeg er tilbøjelig til at tro, at det er det ærede medlem hr. Per Federspiel, der har ret. Jeg tror, at et Vesteuropa samlet i et stort fællesmarked vil kunne yde en hjælp til udviklingslandene, ikke alene gennem det, vi her kalder teknisk bistand, med kapital, undervisning og uddannelse, men også handelspolitisk, en bistand, der på effektiv måde kan lette u-landene i deres udvikling.

Det vil være uhyre vigtigt, om man kan

nytte så mange udviklingslande som muligt til det vesteuropæiske fællesmarked i associeringsordninger og give dem en virkelig fair adgang til at sælge de råvarer, de frembringer, og naturligvis også deres industrivarer på bedre handelspolitiske betingelser, end de hidtil har haft. Derfor tror jeg, at man også skal lytte til den europæiske tone i hele den brogede problemverden, vi her stilles over for.

Jeg vil gerne gøre et par bemærkninger om det principielle, men inden jeg gør det, vil jeg sige en lille smule om rammen. På dette område fik lovforslaget en overordentlig velvillig behandling af adskillige af de ærede ordførere, hvorimod der fra enkelte sider og især fra venstres ærede ordfører lød temmelig kritiske bemærkninger. Jeg forstod nærmest det ærede medlem hr. Per Federspiel sådan, at han mente, at det, der her foreslås, med et stort råd, hvor der er vid adgang til medlemskab, en styrelse på 12-14 mennesker og så nogle særdeles små og effektive udvalg, der sammen med et sekretariat skal udføre det egentlige arbejde, var et Parkinsonfantasifoster eller nærmest en stor og fuldstændig meningsløs Storm P.-maskine, og jeg forstod også, at det ærede medlem mente, at alle disse opgaver var så politiske og så storpolitiske, at de skulle være statsopgaver og ikke noget for veldædige mennesker. Ja, venstres ærede ordfører gik endda så vidt som at betragte den tankegang, der ligger bag lovforslaget, som uansvarlig og fornærmende over for det høje folketing.

Jeg er nu ikke sikker på, at det ikke vil vise sig, at det ærede medlem hr. Per Federspiels afvisning af vort forslag er lidt for flot og har lidt for stort anlagte politiske vurderinger som sit hovedmotiv og tager for lidt hensyn til, hvor vigtigt det er at have en bred folkelig basis for det, der her skal gøres. Det kan jo ikke nytte noget, at vi stiller os i en så overlegen storpolitisk positur, at vi slet ikke kan se, at de folkelige foreninger og de folkelige organisationer har en stor og positiv mission på dette område.

Nu har vi hørt adskillig kritik af, at ydremission ikke var med i det forberedende arbejde; selv det ærede medlem hr. Per Federspiel deltog i denne kritik. Men hvordan ville det gå, hvis vi udbyggede den videre administration på disse områder